

Evangelická teologická fakulta

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Vliv masmédií na výchovu dětí

Jméno studenta: Tereza Jankovská

Vedoucí: Mgr. Pavel Kuchař, Ph.D.

Oponent: Mgr. Michal Pařízek

Studium: JABOK B ETFK kombin. [roč 3]

Tereza Jankovská předložila bakalářskou práci, která se dotýká veskrze aktuálního tématu vlivu masmédií na výchovu dětí. Práce je v pořádku po jazykové stránce, snad jen v anglické anotaci jsou drobné chyby či obraty, které bych označil jako Czenglish. Škoda, že autorka nezarovná celý text do bloku, takto práce působí neučesaně, i když její struktura je logická. V dnešní době už se nadpisy nepiší hned za sebe - autorka má přímo pod sebou vždy nadpis kapitoly, a pak hned nadpisy podkapitol. Navíc místo tečky bez zjevného systému používá desetinnou čárku.

Způsob citování pod čáru je v pořádku, ale za alarmující považuji to, jak autorka (ne)pracuje s odbornou literaturou po obsahové stránce. Drtivá většina teoretické části práce je totiž psána tak, že co kapitola to jeden zdroj: 2.1.3 = Kunczik, 2.1.4 = Urban et al., 2.2.4 = Čábalová, 2.2.5 = Uhls, 2.3.2 = Ševčíková, 2.3.3 = Blinka, 2.3.4 = Gregor & Vejvodová. Ani ostatní kapitoly neprokazují, že autorka dokáže zpracovat více odborných zdrojů najednou a z nich vytvořit nový koherentní text. Svě zdroje totiž pouze řadí za sebe. Autorka ve své práci využila pouze 17 tištěných zdrojů a ani jeden z nich nebyl v cizím jazyce a ani jeden nebyl výzkumem zaměřeným na podobné téma, jaké si autorka pro svou práci zvolila. Nejsem spokojen ani se způsobem, jakým autorka své zdroje parafrázuje. Bez jediné výjimky je celá teoretická část psána tak, že autorka parafrázuje jednoho autora v jednom odstavci (či celé kapitole) a vždy na konci odstavce uvede zdroj! To považuji za naprosto nedostatečné i proto, že v této bakalářské práci nelze odlišit autorčiny vlastní myšlenky od myšlenek autorů parafrázovaných publikací (např. kap. 2.3.1 na s. 22). Tato nedůslednost, jde mnohdy tak daleko, že autorka zmiňuje konkrétní myšlenky Platóna či J. A. Komenského nebo výzkum Kids Online, ale není tu odkaz na primární zdroj, jen tradiční parafráze na konci odstavce. Na straně 13 parafrázuje "Lernera", ten ale v seznamu zdrojů vůbec není uveden. Autorka také často příliš zobecňuje a zjednodušuje danou problematiku (typickými příklady jsou kapitoly 2.1.2 a 2.1.5 na s. 14 či 2.2.5 a 2.3.1), uvádí-li různá dělení, pak neříká, dle koho či jaká jsou zvolená kritéria pro dané dělení (např. s. 8 - dělení masmédií).

V celé teoretické práci bych očekával mnohem užší prolnutí teorie masmédií, společnosti, hodnot a z ní vycházejících způsobů výchovy dětí. Takový pozitivní příklad jsem v celé práci našel jen jeden na konci kapitoly 2.1.5, kde autorka parafrázuje J. Pelikána, ale bohužel i to zde vyznívá zkratkovitě. V práci dle mého názoru chybí různost pohledů na výchovu, která je tu představena z historického hlediska (velmi stručně); výchovné styly nebo druhy výchovy jsou zcela pomínuty. Autorka nedostatečně vysvětluje, jak se k tématu masmédií a výchovy dětí má kapitola 2.3.4 Fake News. Sice je něco naznačeno v závěru kapitoly, ale považuji to za nedostatečné. V praktické části s tímto tématem je pracováno a tak si kladu otázku, proč autorka daleko hlouběji nepropojila teoretickou a "výzkumnou" část práce? Kapitola 2.3.5 pojednává o vrstevnických a referenčních skupinách, autorka ale tuto odbornou terminologii vůbec nepoužívá.

V praktické části autorka měla představit svůj dotazník jako celek (dotazník mohl být např. v příloze) a hlavně měla být popsána metodologie tvorby dotazníku, jak došla ke svým hypotézám, sběru dat atd. Hypotézy č. 1 a č. 2 považuji za problematické, protože souvislosti implikované autorkou dle mého názoru nejsou tak přímé a jasné, navíc vůbec nejsou diskutovány pojmy jako "sebejistější ve výchově". Jak jsem již uvedl, chybí mi informace k dotazníku, a proto mi není jasné, jak a proč se v dotazníku kombinují otázky na respondenty samotné a na výchovu jejich dětí. Grafy uváděné v praktické části práce jsou sice ilustrativní, vůbec se ale nehodí k rozklíčování odpovědi "ostatní", kterou autorka několikrát zařadila. Samotná interpretace výsledků je velmi slabá, snad s výjimkou otázky č. 13. Některé otázky dotazníku považuji za irelevantní k výzkumu, jiné za vyloženě nevhodné či neprůkazné; příkladem je např. otázka č. 12, která vůbec nemůže postihnout kvalitu-hloubku rozhovoru rodičů s dětmi; otázku č. 14 považuji za sugestiv-

ní, v otázce č. 17 jsem nepochopil, zda šlo o výběr z možností nebo respondenti sami formulovali své odpovědi, otázka č. 19 je zavádějící. Z výše uvedeného je jasné, že celý dotazník nepovažuji za validní. Témata, která chce autorka zkoumat, se jejím dotazníkem dost dobře zkoumat nedají. Přišlo by mi zajímavé, kdyby se autorka podívala na jiné výzkumy v této oblasti a svůj dotazník sestavila dle nich, nebo kdyby dokonce zopakovala nějaký podobný výzkum v nějaké jasně vymezené skupině.

Navrhované hodnocení:

F

Zdůvodnění, závěr:

Práci bohužel nemohu doporučit k obhajobě, protože ani teoretická ani praktická část práce nemohou obstát nárokům kladeným na bakalářskou práci. Teoretické části vytýkám především nedostatečnou práci s odbornými zdroji a malou provázanost témat. Když autorka pojednává o masmédiích, jako by zapomněla na odborné pojmy ze (sociální) pedagogiky nebo sociální práce a mluvili o otázkách výchovy, pak téma předkládá velmi povrchně. Praktická část vykazuje závažné nedostatky - není popsána metodologie výzkumu, dotazník i hypotézy jsou problematické a interpretace výsledků je povrchní (to však vyplývá z hypotéz a samotné stavby dotazníku).

Cíl práce "zjistit, zda má užívání masmédií u dětí vliv na jejich výchovu, ale také, zda se užívání masmédií dospělými odráží na užívání masmédií jejich dětmi" se mi zdá příliš obecný a ambiciózní k tomu, aby ho bylo možno naplnit v rozsahu bakalářské práce.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

1. Jaké výzkumy byly na podobné téma masmédií a výchovy dětí již realizovány a co z nich vyplývá?
2. Co je to "sebejistota v otázce výchovy svých dětí"?

Doporučuji/nedoporučuji k obhajobě:

nedoporučuji

V Praze, dne 17. 6. 2019

.....
podpis oponenta práce
Mgr. Michal Pařízek